

Beleidsplan 2025-2026

Conform artikel 17 lid 5 van de Statuten dient het bestuur een beleidsplan vast te stellen en periodiek te actualiseren. Dit beleidsplan dient inzicht te geven in de door de vereniging te verrichten werkzaamheden, en in de wijze van werving van gelden, het beheer van het vermogen van de vereniging en de besteding daarvan.

Met het voorliggende compacte Beleidsplan 2025-2026 geeft het Landelijk Bestuur richting aan de werkzaamheden voor de komende twee jaar. Een aantal activiteiten heeft begin 2025 al plaatsgevonden, vóór het publiceren van dit beleidsplan. De meeste overige activiteiten zijn voorzien voor 2025: als in mei 2025 een nieuw Landelijk Bestuur is geïnstalleerd, kan dit bestuur het beleidsplan actualiseren en desgewenst de scope ervan uitbreiden.

Landelijk Bestuur:

Marcel Visser, interim-voorzitter
Marion Wichard, interim-secretaris
Koen Iserbyt, interim-penningmeester
Hendrik Dejonckheere, algemeen bestuurslid
Reyer Lucas, algemeen bestuurslid

Inhoud

1	Strategische visie.....	2
2	Formele organen, overlegorganen en meer	2
3	Themawerkgroepen	3
4	Communicatie intern.....	4
5	Communicatie extern en public relations	4
6	Talentontwikkeling en opleiding	5
7	Ledenbinding en -werving.....	5
8	Vorbereiding verkiezingen	6
9	Financiën	6
10	Faciliterende activiteiten	8

1 Strategische visie

Doel: in 2025 verkennen we de mogelijkheden en scheppen we de randvoorwaarden voor een zo breed en stevig mogelijke groene alliantie, op basis van de strategische richting die de Algemene Ledenvergadering op 9 november 2024 heeft bepaald. In 2026 bouwen we daarop onze verkiezingscampagne voor de waterschapsverkiezingen van 2027.

De evaluatie van de verkiezingen van 2023 en actuele politieke ontwikkelingen vormden de aanleiding tot het instellen van een kerngroep strategie die aan het Landelijk Bestuur en de Algemene Ledenvergadering heeft geadviseerd over de strategische inzet voor de waterschapsverkiezingen van 2027.

De ALV van 9 november 2024 heeft dit advies op enkele punten aangevuld en unaniem overgenomen. De twee door de ALV als gelijkwaardig bestempelde **opties** zijn:

- ➔ een explicietere samenwerking met de ons ondersteunende partijen onder de paraplu van Water Natuurlijk, en
- ➔ een gezamenlijke lijst van Water Natuurlijk met andere partijen in de vorm van een “samenvoeging van aanduidingen”.

De mogelijkheden hiertoe worden in **nauwe samenspraak** met D66, Volt, GroenLinks en PvdA verkend. Het streven is dat er (ruim) voor de zomer van 2025 helder is welke optie kansrijk en haalbaar is.

Landelijk zullen de **kaders en randvoorwaarden** geschapen moeten worden, de uiteindelijke keuze zal moeten steunen op draagvlak binnen Water Natuurlijk en onze samenwerkingspartners binnen de waterschappen. Daarbij zal een goede balans tussen lokaal maatwerk en een heldere profilering gezocht moeten worden.

Een goede **interne communicatie** is dan ook van groot belang. Het LB zet daarbij in op een goede betrokkenheid van de Regiobesturen, het Fractievoorzittersoverleg, het Heemradenoverleg en de Verenigingsraad.

Naast de gerichte contacten met verwante politieke partijen, waarbij ook de lopende samenwerking met gemeentelijke, provinciale en landelijke fracties benut en versterkt kan worden, blijft het onderhouden van goede lokale, regionale en landelijke contacten met groene organisaties een belangrijke prioriteit voor Water Natuurlijk als groenste waterschapspartij.

2 Formele organen, overlegorganen en meer

Doel: in 2025 zijn de formele organen en bijzondere overlegorganen zoals omschreven in Statuten en Huishoudelijk Reglement ingesteld, worden zij waar nodig ondersteund om te kunnen functioneren zoals bedoeld in Statuten en Huishoudelijk Reglement, en zijn de leden van Water Natuurlijk geïnformeerd over het bestaan en de rol van deze organen.

2.1 Formele organen

- De **regiobesturen**: de bestuurlijke basis van Water Natuurlijk wordt gevormd door de regio's. Het Landelijk Bestuur wil met ingang van 2025 een gestructureerd overleg met de regiobesturen om de wisselwerking tussen landelijk en regiobestuur te versterken en te bespreken of en hoe het Landelijk Bestuur de regiobesturen kan ondersteunen bij de uitvoering van hun statutaire taken.

- De **Verenigingsraad**: het Landelijk Bestuur zal stimuleren dat uit elk waterschapsgebied een lid en een plaatsvervangend lid zijn benoemd in de VR.
- De **Financiële Commissie**: voor de vacatures is in januari 2025 een interne verkiezing georganiseerd. De Financiële Commissie wordt structureel betrokken bij financiële thema's die het beleid van Water Natuurlijk raken.
- De **Geschillencommissie**: deze commissie is begin januari 2025 ingesteld. In het 'constituerende' overleg tussen LB en Geschillencommissie zijn afspraken gemaakt over het opstellen van een Reglement van Orde en een geschillenformulier.
- De **Vertrouwens- en Integriteitscommissie**: ook deze commissie is ingesteld, nadat bleek dat alsnog kon worden voldaan aan het vereiste van diversiteit in de samenstelling van de commissie. In het 'constituerende' overleg tussen LB en de VIC zijn afspraken gemaakt over het opstellen van een gedragscode en een klachtenreglement. Beoogd is om deze in de ALV van 24 mei 2025 te laten vaststellen.

2.2 Bijzondere overlegorganen

Met de **fractievoorzitters en dagelijks bestuurders in de waterschappen** is begin februari overlegd op weke wijze invulling kan worden gegeven aan het statutaire vereiste dat er een bijzonder overlegorgaan is voor en met zowel de dagelijks bestuurders (het zgn. Heemradenoverleg) als de fractievoorzitters. Dit heeft geleid tot de instelling van beide overleggen, en de benoeming van een voorzitter voor elk overleg.

In het overleg met de waterschapsbestuurders is ook het **bestuurderscongres** aan de orde gekomen: een initiatief vanuit de waterschapsbestuurders zelf waarvan het Landelijk Bestuur het belang zeer onderschrijft, en dat als politieke beleidsactiviteit zeker moet worden gestimuleerd.

2.3 Overige gremia en activiteiten binnen Water Natuurlijk

Naast de formele organen en bijzondere organen zijn er andere gremia binnen Water Natuurlijk die zich intern richten op specifieke doelgroepen:

- Het **alumni-netwerk** waarin voormalige waterschapsbestuurders zich beschikbaar stellen als klankbord voor de zittende waterschapsbestuurders.
- **JongWN** waarin leden tot 36 jaar het 'jonge' geluid binnen Water Natuurlijk laten horen.

Deze gremia opereren zelfstandig. Het Landelijk Bestuur overlegt op regelmatige basis met hen overleg om de activiteiten te monitoren.

3 Themawerkgroepen

Doel: medio 2025 zijn vier themawerkgroepen ingesteld en ingericht, met heldere kaders voor onder meer de positie en rol van deze themawerkgroepen.
Een belangrijk deel van de opdracht aan de themawerkgroepen is het actief genereren van publiciteit rond (actuele) thema's waarmee Water Natuurlijk steviger kan worden gepositioneerd.

Themagroepen kunnen zorgen voor meer betrokkenheid van leden, die graag hun kennis en ervaring willen inzetten om de positie van Water Natuurlijk te versterken, en om inhoudelijke onderwerpen te **verbreden en uit te diepen** ten behoeve van standpuntbepaling.

Deels zal dat input zijn voor het landelijke verkiezingsprogramma, deels ook als onderdeel van een permanente campagne door actief aan te haken op actuele thema's en daarmee **proactief naar buiten** te treden.

Daarom wil het Landelijk Bestuur vier themawerkgroepen instellen met vertegenwoordiging

- vanuit de heemraden en fracties: wat zijn actuele onderwerpen, welke thema's gaan op korte of langere termijn spelen?
- van leden met kennis op het specifieke thema: wat zijn de mogelijkheden om het thema uit te diepen, aanvullende informatie te verzamelen, dilemma's in kaart te brengen?
- van leden met kennis en ervaring op het vlak van communicatie: hoe en wie kan het Water Natuurlijk-geluid over de Bühne brengen en begrijpelijk maken voor een brede doelgroep?

De **thema's** voor deze werkgroepen en de kaders waarbinnen deze themawerkgroepen werken, zullen in overleg met zowel de regiobesturen als de waterschapsbesturen worden gekozen.

Het Landelijk Bestuur zal **kaders** voor de themawerkgroepen opstellen inzake onder meer structuur, samenstelling, toegankelijkheid, in- en externe positie, budget en praktische ondersteuning.

De **Verenigingsraad** zal worden gevraagd om advies. De ambitie is om de themawerkgroepen ingesteld te hebben voor de voorjaars-ALV en bij deze ALV de leden te informeren en de themawerkgroepen open te stellen voor deelname.

4 Communicatie intern

Doel: De communicatie binnen Water Natuurlijk wordt op diverse niveaus verbeterd om de leden meer te betrekken bij wat er speelt, en zo een steviger band met Water Natuurlijk te ontwikkelen.

- Door **structurele terugkoppeling** op de ledensite uit de LB-vergaderingen maakt het Landelijk Bestuur inzichtelijk wat er binnen Water Natuurlijk speelt en hoe leden hierin worden betrokken.
- Met de regiobesturen wordt overlegd of en hoe het Landelijk Bestuur kan faciliteren bij het publiceren van een regionale dan wel landelijk + regionale **nieuwbrief**. Waar de weekupdates van de ledensite vooral gaan over zaken rond de vereniging zelf, is deze nieuwsbrief primair gericht op inhoudelijke thema's. Betrokkenheid van fracties is daarbij essentieel.

5 Communicatie extern en public relations

Doel: het implementeren van een communicatiestrategie die het merk Water Natuurlijk versterkt en onze expertise en inzichten effectief naar buiten brengt. Dit plan omvat een integrale benadering die leert van eerdere feedback, rekening houdt met de politieke context en snel kan inspelen op actualiteiten.

Het Landelijk Bestuur stelt een **communicatiewerkstructuur** in om binnen Water Natuurlijk sterker als één geheel te kunnen optreden. De vorm van deze werkstructuur zal worden besproken met de heemraden en fractievoorzitters; waar nodig worden ook de regiobesturen aangehaakt. Ondertussen wordt gewerkt aan een aantal praktische zaken:

- Met de webmasters zullen waar nodig de regionale delen van de **publiekssite** worden geactualiseerd.

- Afhankelijk van de gebleken behoefte wordt een **set templates** voor sociale media posts, persberichten en andere communicatiemiddelen ontwikkeld om consistentie en efficiëntie te waarborgen.
- Het gebruik van **sociale media** wordt opnieuw beoordeeld in het licht van alle recente ontwikkelingen rond X en META.
- De **nieuwsbrief-faciliteit** die onder de interne communicatie wordt omschreven, zou ook gebruikt kunnen worden voor externe relaties. Hiervoor wordt een voorstel uitgewerkt.
- Voor de inzet van **ambassadeurs** wordt een strategie uitgewerkt, waarbij het gaat om vragen als: wat is een goed aantal ambassadeurs, wie zouden zij moeten representeren / aanspreken, welke rol verwacht Water Natuurlijk van hen, en wanneer: alleen rond de verkiezingen, of ook daarbuiten.
- Bij onverwachte ontwikkelingen die Water Natuurlijk in een negatief daglicht zouden kunnen stellen, is crisiscommunicatie noodzakelijk om de schade te beperken. Daarvoor wordt een **crisiscommunicatieplan** uitgewerkt en met betrokkenen gedeeld.
- De bestaande lijst met **perscontacten** zal worden geactualiseerd en uitgebreid.

6 Talentontwikkeling en opleiding

Doel: verder professionaliseren van onder meer het kader van Water Natuurlijk in het over het voetlicht brengen van onze groen-blauwe boodschap door jaarlijks ten minste vijf trainingen aan bieden, geboden, gericht op het verbeteren van vaardigheden in communicatie, op het maken van content en op het gebruik van social media.

- Om Water Natuurlijk op een positieve manier in beeld te brengen op sociale media zijn specifieke vaardigheden nodig. Het Landelijk Bestuur wil op structurele basis zorgen voor **training en ontwikkelingsmogelijkheden**, waarbij nieuwe zaken als gebruik van AI worden meegenomen. Deze trainingen zijn gericht op webmasters, leden van themawerkgroepen en alle leden die namens Water Natuurlijk op sociale media communiceren.
- Voor het optreden in de media zijn specifieke vaardigheden nodig. In de aanloop naar de verkiezingen 2027 zullen al vanaf medio 2025 **trainingen voor professioneel optreden in de media** en omgaan met lastige situaties of crises worden aangeboden aan met name (kandidaat) waterschapsbestuurders.

7 Ledenbinding en -werving

Doel: zorgen voor voldoende goed opgeleid kader dat zowel de regiobesturen kan bemensen als zorgen voor voldoende geschikte kandidaten voor de diverse commissies, werkgroepen en waterschapsbestuurders. Verjonging en diversiteit vergen daarbij extra aandacht.

- In afstemming met de regiobesturen zal worden gewerkt aan een programma dat een bijdrage levert aan zowel de **aanwas van leden** en met name de **verjonging** van het ledenbestand van Water Natuurlijk. Dat programma moet aansluiten op zowel de themawerkgroepen als de communicatie gericht op de eigen regio.

- Afgelopen jaar is de **notitie Ledenwerving en -binding** aan alle regiobesturen toegestuurd. Nu is het zaak te komen tot gerichte plannen van aanpak in voorbereiding op 2027. Daartoe zal in contact met alle regiobesturen worden besproken hoe we dit **proces beter handen en voeten** kunnen geven. Het is de afgelopen periode overduidelijk geworden dat zonder echt contact tussen landelijk en regionaal bestuur te makkelijk iets over de schutting wordt gegooid.
- Door meer rekening te houden met de specifieke situatie in iedere regio denken we tot een **betere support** van de diverse regio's te kunnen komen, en door regionale successen onderling te delen tot **gedeelde inspiratie**.

8 Voorbereiding verkiezingen

Doel: Het betreft hier een tweeledig doel:

- zorgen dat procedureel alles kant en klaar is qua procedures en systemen om het gehele proces van kandidaatstelling tot en met vaststelling van kandidatenlijsten optimaal te laten verlopen.
 - zorgen dat er een adequate handreiking voor het Landelijk Bestuur is om, rekening houdend met de nieuwe strategie, het proces van de totstandkoming van het verkiezingsprogramma gericht ter hand te kunnen nemen.
- Het Landelijk Bestuur stelt een definitief concept handboek kandidaatstellingsprocedures samen op basis van de reacties uit de regiobesturen en de suggesties uit de werkgroep verkiezingsprocedures. Na advies door de Verenigingsraad wordt dit handboek in de voorjaars-ALV 2025 aan de leden ter vaststelling voorgelegd.
 - Het Landelijk Bestuur stelt een procesvoorstel verkiezingsprogramma op waarin ook de rol van de nog in te stellen themawerkgroepen in is opgenomen. Uitgangspunt daarbij is de tijdlijn richting de verkiezingen 2027 en de verdere uitwerking van de strategie.

9 Financiën

Doel: Water Natuurlijk streeft naar een efficiënte besteding van de verkregen middelen en een gezonde financiële positie van de vereniging. Integriteit is hierbij voor WN van essentieel belang.

Het financieel beleid voor de periode 2025-2027 zal zich op de volgende punten richten:

9.1 Transparantie en verantwoording

- **Jaarverslag en jaarrekening:** het jaarverslag zal, na vaststelling door ALV in mei, gepubliceerd worden op de ANBI-website. Daarin legt het LB financiële verantwoording af over het voorbije jaar inclusief de beoordeling over alle regio jaarrekeningen. Voor 2025 zal een boekhoudprogramma worden aangeschaft om de verwerking, vastlegging en communicatie van de financiële boekhouding verder te structureren en minder last te hebben van wijzigingen in de samenstelling van het bestuur, voornamelijk voor de rol van penningmeester.

- **Kwartaaloverleg financiën:** elk kwartaal stemt het landelijk bestuur af met de financiële commissie en de kascommissie en kijken we terug op de ontwikkeling van de afgelopen periode en blikken we vooruit op het komend kwartaal. Van het kwartaaloverleg verschijnt er een verslag dat met de Verenigingsraad gedeeld wordt.
- **Handleiding Financieel Beleid:** het LB heeft een handleiding financiën vastgesteld waarbij de belangrijkste financiële processen beschreven staan met duidelijke tijdslijnen voor formalisering en verantwoording.
- **Reserves en fondsen:** de reserves van WN zullen in volgende drie categorieën in het jaarverslag worden gerapporteerd:
 1. **algemene reserves:** dit zijn middelen die vrij besteed kunnen worden voor de begroting van de vereniging;
 2. **bestemmingsreserves:** dit zijn reserves die specifiek zijn toegewezen voor bepaalde projecten of doelen, zoals verkiezingscampagnes;
 3. **bestemmingsfondsen en bestemmingsdonaties:** dit zijn fondsen of donaties die door derden zijn toegewezen voor specifieke doeleinden en die daarvoor worden geormerkt. In het geval van donaties aan een waterschap of regio, zullen de ontvangen giften door penningmeester worden gecrediteerd op de bankrekening van betreffende regio met vermelding van de door de donateur vermelde bestemming.
- **Netwerken en partnerschappen:** Water Natuurlijk streeft naar inhoudelijke samenwerking met gerelateerde politieke partijen, dit op basis van door de ALV verkozen thema's. Hiertoe zal in de begroting middelen worden opgenomen voor het onderhouden en ontwikkelen van samenwerkingsverbanden, benodigde trainingen en het deelnemen aan door het LB, in samenspraak met heemraden en fractievoorzitters, gesteunde netwerkevenementen.

9.2 Fondswerving (donaties, contributies, afdrachten)

Het LB zal inzetten op het werven van donateurs, particulier en institutioneel, die passen bij het giftenreglement en de doelen van WN onderschrijven. Hierbij worden eenmalige als periodieke giften beoogd ter aanvulling van de afdrachten en contributies. Een bredere fondswerving moet meer armslag mogelijk maken om fractievoorzitters en regiobestuurders inhoudelijk bij te staan, in publieke debatten en in het uitdragen van de WN boodschap naar een breed publiek.

- **Eenmalige giften door donateurs:** donaties die één keer worden gedaan, ten gunste van de vereniging of een specifieke regio.
- **Periodieke giften door donateurs:** donaties die op regelmatige basis worden gedaan, bijvoorbeeld maandelijks of jaarlijks. Indien door donateur gewenst faciliteert de penningmeester in het met de belastingdienst overeen te komen periodieke gift.
- **Bestemmingsfondsen en bestemmingsdonaties:** dit zijn fondsen of donaties die door derden zijn toegewezen voor specifieke doeleinden en die daarvoor worden geormerkt. In het geval van donaties aan een specifieke regio, zullen de ontvangen giften door landelijke penningmeester worden gecrediteerd op de bankrekening van betreffende regio met vermelding van de door de donateur beoogde bestemming.
- **Contributies:** Voor contributies van leden zal vanaf lidmaatschap 2026 een automatische incasso tot de mogelijkheden behoren, waarbij de incasso stopt per einde maand waarin een lid aangeeft het lidmaatschap op te zeggen. Dit moet de eindeloze stroom aan e-mails en berichten verkleinen. Bij verhoging van het lidgeld zal deze pas met een tussentijd van twee maanden worden ingevoerd.

- **Afdrachten door algemene en dagelijkse waterschapsbestuurders:** in aanloop naar de verkiezingen in 2027 en voor tussentijds nieuw aantredende bestuurders zal er een rekenmodel uitgewerkt worden die bestuurders toelaat eenvoudig te berekenen wat hun afdrachten zijn met en zonder periodieke gift en hoe dit dan door werkt als ze demissionair zijn. Dit rekenvoorbeeld zal in overleg met de financiële commissie uiterlijk eind eerste kwartaal 2025 aan alle regio's ter beschikking gesteld worden.

10 Faciliterende activiteiten

Doel: in 2025 worden diverse interne processen gestructureerd en verbeterd door procesbeschrijvingen op te stellen en heldere afspraken te maken.

- In 2025 werken het Landelijk Bestuur en de overige gremia op een gestructureerde en efficiënte wijze, met heldere afspraken over gebruik van de **cloud, e-mailadressen** e.d. Over eventuele inzet van **secretariële ondersteuning** worden richtlijnen vastgesteld en met de diverse formele organen afspraken vastgelegd.
- Er wordt een systematiek vastgelegd die documenten in het **archief** van het Landelijk Bestuur en de overige gremia vindbaar en toegankelijk maakt.
- De regels voor de **huisstijl** voor interne documenten (agenda, verslag etc.) worden vastgelegd, en het gebruik ervan wordt gefaciliteerd door het beschikbaar stellen van Word-dotx-sjablonen.
- Er wordt een **relatiebestand** opgebouwd op basis van de behoefte vanuit het Landelijk Bestuur; bij de regiobesturen en de waterschapsbestuurders wordt nagegaan in hoeverre er vervlechting van landelijke en regionale contacten wenselijk en mogelijk is.
- Voor standaard activiteiten worden **werkafspraken en procedures** vastgelegd en toegankelijk gemaakt voor degene(n) die belast zijn met de praktische uitvoering.